

17. Élőnyelvi Konferencia

Szeged

2012. augusztus 30. – szeptember 1.

Programfüzet

Szervezők:

Szegedi Tudományegyetem Bölcsészettudományi Karának

Magyar Nyelvészeti Tanszéke és

Angoltanár-Képző és Alkalmazott Nyelvészeti Tanszéke

Helyszín:

SzTE BTK, Szeged, Egyetem u. 2. (fszt.)

További információ:

http://mnyelv.bibl.u-szeged.hu/SzTE_BTK_Magyar_Nyelveszet/Rendezvenyek.html

Augusztus 30. (csütörtök)

10.00–10.15 Megnyitó (Kristó Gyula terem, SzTE BTK III. emelet)

10.15–11.00 Plenáris előadás – levezető elnök Beregszászi Anikó

Sándor Klára: Mennyire evolúciós az evolúciós nyelvészet – és mennyire legyen az?

11.00–11.30 Hozzászólások, majd szünet

Szekcióülések

A (fszt. 3.) elnök: Benő Attila	B (fszt. 107.) elnök: Kovács Tímea	C (fszt. Kari Konferenciaterem) elnök: Molnár Csikós László
11.30–12.00 Beregszászi Anikó: Az élőnyelvi kutatások elméletének és gyakorlatának szerepe a középiskolai anyanyelvoktatás nyelvszemléletének alakításában 12.00–12.30 Hegedűs Rita: A nyelvhasználat és amit tanítunk 12.30–13.00 Séra Magdolna: Iskolaválasztási motivációk Kárpátalján szórványban és többségi helyzetben	11.30–12.00 Kontra Miklós: „A nyelvészet eltűnhet” (Walt Wolfram), és a nyelvi adatok? 12.00–12.30 Szoták Szilvia: A magyar nyelvhasználat szűkülő színterei 12.30–13.00 Heltai Borbála Éva: Nyelvcsere és migráció egy többnyelvű hazai beszélőközösségben	11.30–12.00 Ferenc Viktória: Kisebbségi magyar felsőoktatási diskurzus a tanyelvről – interjúelemzések négy országból 12.00–12.30 Sinkovics Balázs: Nyelvhelyesség az iskolában az 1930-as és 1940-es években 12.30–13.00 Heltainé Nagy Erzsébet: A <i>helyes–helytelen</i> a nyelvszemléletben és a nyelvi tanácsadásban

13.00–14.30 Ebéd

A (fszt. 107.) elnök: Fóris Ágota	B (fszt. 3.) elnök: P. Lakatos Ilona	C (fszt. Kari Konferenciaterem) elnök: Sándor Klára
<p>14.30–15.00 Balogh Erzsébet: Az attitűdök kutatásának szociolingvisztikai kérdései</p> <p>15.00–15.30 Fenyvesi Anna: Anyanyelvhez és idegen nyelvhez kapcsolódó nyelvi attitűdök magyar diákok körében: Határon túli és magyarországi diákok viszonyulása a magyarhoz és az angolhoz</p> <p>15.30–16.00 Karmacs Zoltán: Etnikailag vegyes házasság ≠ nyelvileg vegyes házasság?</p>	<p>14.30–15.00 Hegedűs Attila: „Stiefkind der Dialektbeschreibung” (a nyelvjáráskutatás mostohagyereke) – A dialektológiai mondattani kutatás elméletéhez és gyakorlatához</p> <p>15.00–15.30 Zentainé Kollár Andrea: Tradíció versus innováció. Szociolingvisztikai és dialektológiai kutatások Itáliában a harmadik évezredben</p> <p>15.30–16.00 Bauko János: Közösségi ragadványnevek használata a szlovákiai magyarok körében</p>	<p>14.30–15.00 Csernicskó István: Az ukrán szociolingvisztika főbb kutatási irányai és nyelvszemlélete</p> <p>15.00–15.30 Fehér Krisztina: Innátizmus? – Egy pszicholingvisztikai kérdés és a szociolingvisztika elméleti-módszertana</p> <p>15.30–16.00 Kovács Tímea: A kódváltás funkcionális működését leíró univerzális modell korlátai</p>

16.00–16.15 Szünet

A (fszt. 107.) elnök: Kolláth Anna	B (fszt. 3.) elnök: Hegedűs Attila	C (fszt. Kari Konferenciaterem) elnök: Presinszky Károly
<p>16.15–16.45 Nagy László: A szép és a csúnya nyelvhasználat. Nyelvi értéktételek vizsgálata egyetemi hallgatók körében</p> <p>16.45–17.15 Sólyom Réka: Reklámanyelvi neologizmusokhoz kapcsolódó befogadói attitűdök és értelmezési stratégiák vizsgálata</p>	<p>16.15–16.45 Lőrincz Gábor: Nyelvjárási és regionális köznyelvi variánsok használata a szlovákiai magyar beszélt nyelvváltozatokban</p> <p>16.45–17.15 P. Lakatos Ilona–T. Károlyi Margit–Iglai Edit: Elméleti és módszertani dilemmák a hármas hármentén gyűjtött korpusz informatizálása, illetve a több dimenziós térképlapok elkészítése során</p>	<p>16.15–16.45 Gréczy-Zsoldos Enikő: Van-e a szociolingvisztikának történeti ága?</p> <p>16.45–17.15 Németh Miklós: Történeti (?) szociolingvisztika</p>

17.15–17.45 Gy. Bazsika Enikő: Nyelvi változások tükröződése nyelvjárási beszélők nyelvi tudatában	17.15–17.45 Sz. Tóth László: „Mit gondol, megmarad itt a nyelvjárási beszédmód a jövőben is?” – Meta-nyelvi vélekedések az ÚMNyA. adatközlőinek válasza alapján	17.15–17.45 Urbánné Kuba Cecília Éva: Szilágyi N. Sándor nyelvi világmodelljének empirikus vizsgálata
--	---	---

18.00 „A vizuális kisebbségi nyelvhasználat története Dél-Szlovákiában (1918–2011)” című kiállítás megnyitója a Rektori Hivatal átriumában (Dugonics tér). Megnyitja A. Sajtó Enikő egyetemi tanár.

19.30 fogadás (Bölcsészettudományi Kar)

Augusztus 31. (péntek)

Helyszín: Kristó Gyula terem (SzTE BTK III. emelet)

9.00–9.45 Poszterek bemutatása: Olga Borisova, Hoboth Katalin, Nyina Kazaeva, Kovács Rácz Eleonóra, Natalja Moszina, Szvetlana Motorkina, Lucia Satinská – Győri Baka Éva, Wirt Patrícia

9.45–10.30 könyvbemutatók

- Kontra Miklós és Borbély Anna: *A Budapesti Szociolingvisztikai Interjú (BUSZI-2) egydimenziós tesztadatai*. Budapest: MTA Nyelvtudományi Intézet, Élőnyelvi Kutatócsoport, 2010. Bemutatója: Cserniczkó István.
- Szépfalusi István – Vörös Ottó – Beregszászi Anikó – Kontra Miklós: *A magyar nyelv Ausztriában és Szlovéniában*. Budapest – Alsóőr – Lendva: Gondolat Kiadó, Imre Samu Nyelvi Intézet, Magyar Nemzeti Művelődési Intézet, 2012. Bemutatója: Kolláth Anna.

- Peti, Lehel and Vilmos Tánczos, eds.: *Language Use, Attitudes, Strategies: Linguistic Identity and Ethnicity in the Moldavian Csángó Villages*. Cluj-Napoca: The Romanian Institute for Research on National Minorities, 2012. Bemutatja: Németh Miklós.
- Beregszászi Anikó: *A lehetlent lehetni. Tantárgy-pedagógiai útmutató az anyanyelv oktatásához a kárpátaljai magyar iskolák 5–9. osztályában*. Budapest: Tinta Könyvkiadó, 2012. Bemutatja: Karmacsi Zoltán.
- Hires-László Kornélia, Karmacsi Zoltán és Márku Anita szerk.: *Nyelvi mítoszok, ideológiák, nyelvpolitika és nyelvi emberi jogok Közép-Európában elméletben és gyakorlatban: a 16. Élőnyelvi Konferencia előadásai*. Budapest – Beregszász: Tinta Könyvkiadó – II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola Hodinka Antal Intézete, 2011. Bemutatja: Beregszászi Anikó.

10.30–10.45 Szünet

Szekcióülések

A (fszt. 107.) elnök: Kontra Miklós	B (fszt. 3.) elnök: Borbély Anna	C (fszt. Kari Konferenciaterem) elnök: Németh Miklós
10.45–11.15 Bács-Ödry Ágnes: Kutatási módszerek a nyelvpolitika területén – áttekintés egy konkrét kutatás fényében 11.15–11.45 Gúti Erika -- Tóth Sándor: Metszéspontok: politikai földrajz+ nyelvpolitika 11.45–12.15 Simon Szabolcs: Szlovákiai magyarok és nyelvtörvények (Értelmiségi adatközlők körében végzett felmérés a nyelvtörvények ismeretéről)	10.45–11.15 Bátyi Szilvia: A két-nyelvűség szocio- és pszicholingvisztikai vizsgálata 11.15–11.45 Benő Attila: Relatív kontaktusjelenségek és szociológiai változók 11.45–12.15 Bene Annamária: A középfokú összehasonlítás elmélet és a gyakorlat között	10.45–11.15 Fóris Ágota: A szaknyelvek szociolingvisztikai és terminológiai megközelítése 11.15–11.45 Misad Katalin: A szaknyelvroktatás szociolingvisztikai szemléletű vizsgálata kisebbségi helyzetben 11.45–12.15 Balázs Lajos: A csíkszentdomokosi nemi kultúra és nemi erkölcs élő szókészletéről

12.15–14.00 Ebéd

14.00 Műhelyek

<p>Szlang és szociolingvisztika (fszt. 107.) vezeti: Szabó Dávid</p> <p>A szlang társadalmi disztribúciója és a hozzá kapcsolódó társas attitűdök</p> <p>14.00–14.25 Kis Tamás: A megbélyegzett szlang 14.25–14.50 Parapatics Andrea: A szlang társas funkciói középiskolás tanulók körében</p> <p>14.50–15.00 Szünet</p> <p>A szlangkutatás módszertani kérdései: mennyiben alkalmazhatóak a szociolingvisztikai kutatások során bevett módszerek a szlang esetében?</p> <p>15.00–15.25 Szabó Dávid: A szlangkutatás módszertani kérdéseiről: diákszlang-kutatások Franciaországban (1990–1995) és Magyarországon (2000–2008)</p>	<p>Nyelvi változók, nyelvhasználat, térbeliség (fszt. 3.) vezeti: Bodó Csanád és Vargha Fruzsina Sára</p> <p>14.00–14.30 Bodó Csanád: Nyelvi ideológiák a magyar nyelvi változók kutatásában 14.30–15.00 Menyhárt József: A szórványos ö-zés vizsgálata a Csallóközben iskolázottság szerint 15.00–15.30 Presinszky Károly: A szórványos ö-zés vizsgálata a Csallóközben generációk szerint 15.30–16.00 Kocsis Zsuzsanna: Nyelvjárási ě hangok minőségének vizsgálata, különös tekintettel a labializáció mértékére</p> <p>16.00–16.15 Szünet</p> <p>16.15–16.45 Heltai János Imre: Térbeliség és heterogenitás összefüggései a moldvai kétnyelvű beszélőközösségekben</p>	<p>Uráli nyelvek – szociolingvisztikai elméletek és módszerek (fszt. Kari Konferenciaterem) vezeti: Sipőcz Katalin és Szeverényi Sándor</p> <p>elnök: Kozmács István 14.00–14.15 Bakró-Nagy Marianne: Terepmunka a 19. század végén (a manyisi példa) 14.15–14.30 Vančóné Kremmer Ildikó: Nyelvek és identitások 14.30–14.45 Horváth Csilla: Az internet szerepe az uráli nyelvek revitalizációjában 14.45–15.00 Sipőcz Katalin: A „városi” manyisi nyelv 15.00–15.20 vita 15.20–15.30 Szünet</p> <p>elnök: Salánki Zsuzsa 15.30–15.45 Efremova, Tatyana: A mari nyelv helyzetéhez kapcsolódó nyelvvideológiák 15.45–16.00 Oszkó Beatrix – Larisza Ponomareva: Kétnyelvűség a Komi-Permják Körzet médiájában 16.00–16.15 Janurik Boglárka: Erza-orosz kódváltástípusok kvantitatív vizsgálatának tanulságai</p>
---	---	--

<p>15.25–15.50 Szabó Edina: A börtönszleng-kutatás módszertana a szótárkészítés tükréből</p> <p>15.50–16.15 Cseresnyési László: Szleng és kollokvializmus a japán nyelvben</p> <p>16.15–16.30 Szünet</p> <p>16.30–17.30 Kerekasztal-beszélgetés: Szleng és szociolingvisztika</p>	<p>16.45–17.15 Iglai Edit: A nyelvi mentalitás és a határmentiség szerepe a területi nyelvváltozatok változásában</p> <p>17.15–17.45 Gál Noémi: Az / kiesése mint nyelvi változó a Vöő István-féle hangoskönyvben</p> <p>17.45–18.15 Vargha Fruzsina Sára: Az adatok kor és nem szerinti megoszlása A magyar nyelvjárások atlasza ellenőrző gyűjtésében</p>	<p>16.15–16.30 Kovács Magdolna: A kódváltás általános elméleti és szociolingvisztikai kérdései</p> <p>16.30–16.50 vita</p> <p>16.50–17.00 Szünet</p> <p>elnök: Barkó-Nagy Marianne</p> <p>17.00–17.15 Kozmács István: Az udmurt saját nyelv jellemzőiről</p> <p>17.15–17.30 Salánki Zsuzsa: Nyelvi változók oroszországi finnugor nyelvekben. Néhány vizsgálati lehetőség az udmurt alapján</p> <p>17.30–17.45 Sirobokova, Larisa: Az egyes és többes számú változatok használata a két-nyelvűségi helyzetben (egy udmurt beszélő-közösség nyelvhasználati szokásai alapján)</p> <p>17.45–18.00 Szepesilova, Julia: Egy feltételezett szintaktikai változó a mai udmurt nyelvben</p> <p>18.00–18.20 vita, zárszó</p>
---	---	--

19.00 hajókirándulás a Tiszán

Szeptember 1. (szombat)

Helyszín: Kristó Gyula terem (SzTE BTK III. emelet)

9.00-9.45 Plenáris előadás – levezető elnök Kontra Miklós

Cseresyési László: Szabályok és véletlenek — még egyszer a kettes szám védelmében

9.45-10.15 Hozzászólások, majd szünet

Szekcióülések

A (fszt. 107.) elnök: Fenyvesi Anna	B (fszt. 3.) elnök: Hegedűs Rita	C (fszt. Kari Konferenciaterem) elnök: Simon Szabolcs
10.15–10.45 Bokor Julianna: Siket szülők halló gyermekeinek identitása a nyelvhasználat tükrében	10.15–10.45 Kalocsai Karolina: A gyakorlóközösség-modell és a társalgáselemzés módszerei a szociolingvisztikában	10.15–10.45 Vukov Raffai Éva: A vajdasági 7-14 évesek szóbeli kommunikációs stratégiái
10.45–11.15 Borbély Anna: Nyelv és identitás: Elméleti kérdések és módszerek	10.45–11.15 Szabó T. Annamária: Hipotézisek és kutatói dilemmák: terpmunka az Ile-de-France-on	10.45–11.15 Bilász Boglárka: Nyelvi ideológiák kétnyelvű szlovákiai középiskolások néhány csoportjában
11.15–11.45 Kolláth Anna: Nyelvi sokszínűség – kisebbségi kétnyelvűség	11.15–11.45 Márton Emese: A hálózat-kutatás módszerének alkalmazhatósága a szociolingvisztikában	11.15–11.45 Mátyus Kinga: Szociolingvisztikai variabilitás vizsgálata óvodáskorú budapesti gyermekek beszédében
11.45–12.15 Eitler Tamás: Nyelvi variabilitás, identitásjelölés és közönségtervezés: a másodlagos indexikalitás problémája	11.45–12.15 Hires-László Körtelia: A fókuszcsoportos vizsgálat alkalmazhatósága a nyelvészeti vizsgálatokban	11.45–12.15 Molnár Anita: Óvoda után iskola! (?) Szülők és pedagógusok a tannyelvviszólásról a kárpátaljai Beregszászban és környékén

12.15–13.30 Ebéd

A (fszt. 107.) elnök: Eitler Tamás	B (fszt. 3.) elnök: Fehér Krisztina	C (fszt. Kari Konferenciaterem) elnök: Szoták Szilvia
<p>13.30–14.00 Farkas Gergely: Knew Englishhez a YouTube-on</p> <p>14.00–14.30 Pásztor Kicsi Mária: Vajdasági magyar regionális nyelvi jegek az interneten</p> <p>14.30–15.00 Szabó Gilinger Eszter: „Ha motorkán mész, legyen nálad hajtási.” A különböző nyelvváltozatok szerepe a magyar hip hop zenében</p>	<p>13.30–14.00 Schirm Anita: Fókusz- (csoport)ban a diskurzusjelölők</p> <p>14.00–14.30 Szabó Tamás Péter: Egy megfigyelés – több interpretáció</p> <p>14.30–15.00 Márku Anita: Etikái dilemma és kódváltás-korpusz</p>	<p>13.30–14.00 Gazdag Vilmos: A tannyelv és a pályaválasztás összefüggései a kárpátaljai beregszászi járás magyar középiskolásai körében</p> <p>14.00–14.30 Braun Éva: Nyelvhasználati vizsgálatok a kárpátaljai magyar iskolások körében</p> <p>14.30–15.00 Molnár Csikós László: A nyelvi kompetencia kérdései a vajdasági magyar nyelvi revitalizációban</p>

15.00 Zárszó (Kristó Gyula terem, SzTE BTK III. emelet)
a következő konferencia helyszínének megbeszélése

Városnéző séta idegvezetéssel